

**НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ЦЕНТР ІНДУСТРІАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ РОЗВИТКУ
НАН УКРАЇНИ**

**ОБ'ЄДНАННЯ ПРОМИСЛОВЦІВ І ПІДПРИЄМЦІВ ХАРКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ - РЕГІОНАЛЬНЕ
ВІДДІЛЕННЯ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ «УКРАЇНСЬКИЙ СОЮЗ
ПРОМИСЛОВЦІВ І ПІДПРИЄМЦІВ»**

**МОНІТОРИНГ І КОМЕНТАРІ
ДО НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ
У СФЕРІ РЕГУЛЯТОРНОЇ ПОЛІТИКИ**

СЕРПЕНЬ 2017 р.

Харків, 2017

Зміст

1. Нормативно-правові акти, які прийняті у серпні 2017 р.	4
2. Нормативно-правові акти, які набрали чинності у серпні 2017 р.	12
3. Практика дерегулювання економіки України	14
4. Оцінка якості проведення АРВ проектів нормативно-правових актів	15

Методологія дослідження

Моніторинг законодавчих та нормативно-правових актів в сфері регуляторної політики – один з проектів НДЦ ІПР НАН України в сфері науково-експертної та експертно-аналітичної діяльності, який започаткований з січня 2014 року та передбачає щомісячне оприлюднення результатів.

Метою Моніторингу є відстеження та оперативний аналіз змін в законодавстві та нормативно-правовому забезпеченні в сфері регуляторної політики та дерегулювання економіки.

Аналіз законодавчих та нормативно-правових актів здійснюється за такими напрямками:

1) реєстраційна система; 2) адміністративні послуги, дозвільна система та ліцензування; 3) податкова політика та адміністрування податків; 4) зовнішньоекономічна діяльність; 5) бюджетна система та міжбюджетні відносини; 6) контрольньо-перевірочна діяльність; 7) банківська діяльність; 8) публічні закупівлі.

Методологія аналізу законодавчих та нормативно-правових актів передбачає ідентифікацію їх впливу на діяльність громадян та/або суб'єктів господарювання, порівняння нової редакції аналізованої норми з попередньою; ідентифікацію результативності відповідних змін з відокремленням позитивних наслідків та потенційних недоліків (ризиків). При оцінці очікуваної результативності враховується зменшення або збільшення корупційних ризиків, кількості процедур, витрат часу та коштів громадянами та суб'єктами господарювання на отримання відповідної адміністративної послуги, а також доцільність використання конкретного інструмента порівняно з можливими альтернативами.

Моніторинг включає 5 основних розділів: 1) нормативно-правові акти, прийняті у відповідному місяці; 2) нормативно-правові акти, які були прийняті раніше, але набирають чинності у відповідному місяці; 3) інформація щодо практики дерегулювання в Україні та окремих регіонах (статистична інформація та аналіз тенденцій), результати експертних опитувань щодо сприйняття дієвості регуляторної політики та дерегулювання, досвід роботи місцевих органів тощо); 4) оцінку якості проведення АРВ проектів нормативно-правових актів, які були розроблені регуляторними органами в поточному місяці.

1. НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ, ЯКІ БУЛИ ПРИЙНЯТІ У СЕРПНІ 2017 р.

1.1. Реєстраційна сфера

Постанова Кабінету Міністрів України «Про внесення зміни до пункту 9 Правил реєстрації місця проживання «Про затвердження Правил реєстрації місця проживання та Порядку передачі органами реєстрації інформації до Єдиного державного демографічного реєстру» від 9 серпня 2017 р. № 579 (набула чинності з 09.08.2017)

Коментар: Постановою упорядковано перелік документів, до яких вносяться відомості про місце перебування особи, а саме:

Попередня редакція

Відомості про реєстрацію/зняття з реєстрації місця проживання вносяться до:

паспорта громадянина України,
тимчасового посвідчення громадянина України,
посвідки на постійне проживання,
посвідки на тимчасове проживання,
посвідчення біженця, посвідчення особи, яка потребує додаткового захисту,
посвідчення особи, якій надано тимчасовий захист

та довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи

(далі - документи, до яких вносяться відомості про місце проживання),
а відомості про реєстрацію місця перебування – до довідки про звернення за захистом в Україні (документ, до якого вносяться відомості про місце перебування) шляхом проставлення в них відповідного штампа реєстрації місця проживання/перебування особи

Нова редакція

Відомості про реєстрацію/зняття з реєстрації місця проживання вносяться до:

паспорта громадянина України,
тимчасового посвідчення громадянина України,
посвідки на постійне проживання,
посвідки на тимчасове проживання,
посвідчення біженця, посвідчення особи, яка потребує додаткового захисту,
посвідчення особи, якій надано тимчасовий захист

(далі - документи, до яких вносяться відомості про місце проживання),
а відомості про реєстрацію місця перебування – до довідки про звернення за захистом в Україні (документ, до якого вносяться відомості про місце перебування) шляхом проставлення в них відповідного штампа реєстрації місця проживання/перебування особи

Внесено зміни до пункту 9 Правил реєстрації місця проживання, в перелік документів, до яких вносяться відомості про реєстрацію/зняття з реєстрації місця проживання, передбачено виключити довідку про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи із переліку документів, до яких вносяться відомості про місце перебування особи.

Таким чином, реалізація зазначеної постанови дасть змогу привести у відповідність до Закону України «Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні» пункт 9 Правил реєстрації місця проживання, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 2 березня 2016 р. № 207 «Про затвердження Правил реєстрації місця проживання та Порядку передачі органами реєстрації інформації до Єдиного державного демографічного реєстру».

Постанова Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Порядку фінансування виготовлення органами ведення Державного реєстру виборців списків виборців та іменних запрошень для підготовки і проведення голосування на місцевих виборах» від 18 серпня 2017 р. № 620 (набула чинності з 18.08.2017)

Коментар: Постановою внесено зміни до умов підготовки до проведення додаткових виборів у сільських громадах.

Змінами передбачено:

На чергових виборах депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласних, районних, міських, районних у містах, сільських, селищних рад (далі - депутати), сільських, селищних, міських голів, старост, позачергових і перших виборах депутатів, сільських, селищних, міських голів, додаткових виборах депутатів сільських, селищних рад для зазначених цілей використовуються кошти відповідних місцевих бюджетів, отримані як цільова субвенція з державного бюджету.

У разі проведення чергових місцевих виборів, позачергових та перших виборів депутатів, сільських, селищних, міських голів, додаткових виборів депутатів сільських, селищних рад:

Центральна виборча комісія визначає обсяг бюджетних коштів та здійснює їх розподіл за погодженням із центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну фінансову політику;

Казначейство перераховує субвенцію згідно з помісячним розписом асигнувань державного бюджету на рахунки бюджету Автономної Республіки Крим, обласних, міських (м. Києва та Севастополя) бюджетів;

Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні держадміністрації розподіляють бюджетні кошти між міськими (міст республіканського Автономної Республіки Крим та обласного значення) і районними бюджетами, а виконавчі органи міських міст республіканського Автономної Республіки Крим та обласного значення рад з районним поділом (у разі наявності районної в місті ради, якою утворено орган ведення Реєстру) - між бюджетами районів у містах;

Київська та Севастопольська міські держадміністрації розподіляють бюджетні кошти між районними в містах держадміністраціями.

Таким чином, прийняття постанови Кабінету Міністрів України забезпечить визначення механізму фінансування виготовлення органами ведення Державного реєстру виборців списків виборців та іменних запрошень для підготовки та проведення голосування на додаткових виборах депутатів сільських, селищних рад.

1.2. Адміністративні послуги, дозвільна система та ліцензування

Постанова Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до переліку вибухових матеріалів промислового призначення, виробництво яких підлягає ліцензуванню» від 9 серпня 2017 р. № 569 (набула чинності 09.08.2017 р.)

Коментар: Постановою розширено перелік вибухових матеріалів промислового призначення, виробництво яких підлягає ліцензуванню

Дане рішення ухвалене на виконання п.12 ч.1 ст. 7 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» з метою врегулювання суспільних відносин у сфері ліцензування видів господарської діяльності, пов'язаних із виробництвом вибухових матеріалів промислового призначення, та коригування їх переліку.

Таким. в чином, Постанова певною мірою обмежує свободу суб'єктів господарювання щодо виробництва речовин, які додані до переліку вибухових матеріалів, але це є вимушеною мірою, з позицій національної безпеки.

Постанова Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до розмірів плати за видачу ліцензій на користування радіочастотним ресурсом України, затверджених Постановою КМУ «Про розміри плати за видачу, продовження строку дії, переоформлення, видачу дублікатів ліцензій на користування радіочастотним ресурсом України» від 9 серпня 2017 р. № 200 (набула чинності з 09.08.2017)

Коментар: Внесено зміни до розмірів плати за видачу ліцензій на користування радіочастотним ресурсом України. Рішення прийнято з метою реалізації Указу Президента України від 21.07.2015 № 445 «Про забезпечення умов для впровадження системи рухомого (мобільного) зв'язку четвертого покоління» та виконання Плану заходів щодо впровадження системи рухомого (мобільного) зв'язку четвертого покоління, затвердженого розпорядженням Уряду від 11.11.2015 № 1232-р.

Постанову КМУ «Про розміри плати за видачу, продовження строку дії, переоформлення, видачу дублікатів ліцензій на користування радіочастотним ресурсом України» доповнено пунктом 7, викладеному в такій редакції:

Фінансування вартості конверсії здійснюється за рахунок її ініціатора на підставі укладеного договору конверсії.

У разі коли конверсії підлягає смуга радіочастот, на яку видача ліцензії здійснюється на конкурсних засадах, проект договору конверсії додається до умов конкурсу та є їх невід'ємною частиною.

Постановою визначено мінімальний розмір плати за видачу ліцензій на користування радіочастотним ресурсом України.

Примітку до розмірів доповнено абзацом такого змісту:

Розміри плати за видачу ліцензій на користування радіочастотним ресурсом України, затверджені пунктом 15-1 цих розмірів, застосовуються для встановлення мінімального розміру плати за видачу ліцензій на конкурсних або тендерних засадах із строком дії 15 років.

Пропозиції щодо зміни розміру плати за видачу ліцензій базуються на аналізі результатів науково-дослідної роботи з питань дослідження стану розподілу радіочастотного ресурсу України в діапазонах, придатних для запровадження зв'язку четвертого покоління, а також з урахуванням відсутності вільного радіочастотного ресурсу України для впровадження 4G та наявність в різних діапазонах радіочастот різного ступеню концентрації та фрагментації радіочастотного спектра у операторів телекомунікацій.

Таким чином, проведення НКРЗІ тендеру на видачу ліцензій надасть можливість забезпечити додаткові надходження до Державного бюджету.

1.4. Банківська діяльність

Постанова Правління Національного банку України «Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України» від 03 серпня 2017 р. №74

Коментар: Постановою розширено можливості банків проводити власні операції з валютою на міжбанківському ринку

Зміни, введені Постановою

ЗМІНИ:

НБУ підвищено розмір дозволеного сальдо купівлі-продажу банками іноземних валют та банківських металів протягом одного робочого дня з 0.5% до 1.0% від розміру регулятивного капіталу.

ЗМІНИ:

НБУ уточнено умови купівлі валюти резидентами для здійснення розрахунків з нерезидентами за імпортом товарів або послуг, який здійснюється без їх увезення із-за кордону на територію України

ОЧІКУВАНІ НАСЛІДКИ:

Зазначені зміни мають збільшити максимальний ліміт нетто-купівлі валюти на міжбанківському ринку

ОЧІКУВАНІ НАСЛІДКИ:

Зазначені зміни мають надати клієнтам-резидентам можливість купувати валюту не лише у тому випадку, коли така продукція використовується для власного споживання за межами України, а й для використання на підставі укладених договорів.

Таким чином, Постановою введено зміни, які мають пом'якшити введені раніше адміністративні обмеження та надати банкам більш широкі можливості для управління своєю валютною ліквідністю.

Постанова Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про застосування електронного підпису в банківській системі України» від 14 серпня 2017 р. №78 (набула чинності 17 серпня 2017 р.)

Коментар: Постановою врегульовано застосування електронного цифрового підпису в банківській сфері.

Основною метою впровадження Постанови є створення нормативно-правової бази для застосування безпаперових технологій при наданні банківських послуг. Дія документу направлена на реалізацію проекту Paperless, суть якого полягає в максимально можливій відмові від паперових документів під час обслуговування клієнтів банків.

Основні положення Постанови

- визначено види електронного підпису, які застосовуються у банківській системі України
- встановлено вимоги до створення та зберігання електронних документів у банківській системі
- встановлено вимоги щодо застосування кожного з видів електронного підпису

Очікувані наслідки від введення

- підвищення якості, зручності та швидкості обслуговування банками своїх клієнтів
- зменшення собівартості банківських продуктів

Таким чином, перехід до безпаперових технологій роботи з документами та введення електронного підпису дасть змогу зменшити витрати банків, підвищити ефективність виконання банківських операцій та поліпшити якість обслуговування клієнтів. Проте, разом із введенням нових технологій існує ризик виникнення шахрайства, підробки підписів та нестабільності роботи самої системи.

Постанова Правління Національного банку України «Про внесення змін до постанови Правління Національного банку України від 13 грудня 2016 року № 410» від 22 серпня 2017 р. №81 (набула чинності 24.08.2017 р.)

Коментар: Постановою скасовано ряд обмежень на видачу коштів з банківських рахунків. Внесені зміни стосуються валютних операцій для населення, суб'єктів підприємницької діяльності та діяльності банків на міжбанківському валютному ринку.

Зміни, введені Постановою

Фізичним особам надано можливість отримувати готівку в іноземній валюті або банківських металів з поточних і депозитних рахунків через каси та банкомати без обмежень за сумою

Знято заборону на випуск депозитних сертифікатів на пред'явника та скасовано вимогу погашати їх лише шляхом перерахування коштів на рахунок власника сертифіката або пред'явника

Спрощено розрахунок щоденного ліміту купівлі валюти у власну позицію у розрізі операцій на умовах тод, спот та форвард

З вересня минулого року діяв ліміт, згідно якого один клієнт на добу міг отримати не більше 250 тис. грн. в еквіваленті. З огляду на покращення ліквідності банківської системи в іноземній валюті та стабілізацію валютного ринку Постановою скасовано дане обмеження. Зміни мають сприяти відновленню довіри вкладників до банків та збільшенню обігу валютних коштів.

Спрощення розрахунку щоденного ліміту купівлі валюти має стимулювати проведенню форвардних операцій та подальшому розвитку інструментів хеджування валютних ризиків.

Постанова Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про порядок видачі небанківським фінансовим установам ліцензії на переказ коштів у національній валюті без відкриття рахунків» від 17 серпня 2017 р. №80

Коментар: Постановою змінено порядок видачі небанківським фінансовим установам ліцензії на переказ коштів

Постановою визнано таким, що втратило чинність попереднє положення, що було затверджено постановою НБУ від 26.02.2013 року № 57. Документом встановлюється перехідний період для небанківських фінансових установ, що вже мають ліцензію на переказ коштів, для приведення своєї діяльності у відповідність до нових вимог, якими передбачено наступне:

Зміни, введені Постановою

виключено з переліку документів, що подаються для отримання ліцензії, внутрішні документи з питань фінансового моніторингу та запроваджено обов'язок небанківських фінансових установ розробити та затвердити внутрішні документи з цих питань протягом одного місяця з дати отримання ліцензії

встановлено вимоги до фінансового стану небанківських фінансових установ, їх ділової репутації, а також ділової репутації їх керівників та власників істотної участі в них

визначено перелік умов, за яких Національний банк України видає ліцензії на переказ коштів, та розширено перелік документів для отримання таких ліцензій НФУ

розширено перелік підстав для відмови у видачі ліцензій на переказ коштів та їх відкликання Національним банком України

Таким чином, Постановою уніфіковано підходи до ліцензування та переказу коштів; передбачено аналіз структури власності ліцензіата та його ділової репутації. З іншого боку, розширено перелік документів для отримання ліцензій небанківськими фінансовими установами та перелік умов для відмови у їх отриманні, що може спричинити виникнення корупційних ризиків та певні необґрунтовані обмеження.

2. НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ, ЯКІ НАБУЛИ ЧИННОСТІ У СЕРПНІ 2017 р.

Сфера регулювання	Назва законодавчого документу	Дата набуття чинності	№ Моніторингу
Реєстраційна сфера	Постанова Кабінету Міністрів України «Про внесення зміни до пункту 9 Правил реєстрації місця проживання «Про затвердження Правил реєстрації місця проживання та Порядку передачі органами реєстрації інформації до Єдиного державного демографічного реєстру» від 9 серпня 2017 р. № 579	09.08.2017	Моніторинг за серпень
	Постанова Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Порядку фінансування виготовлення органами ведення Державного реєстру виборців списків виборців та іменних запрошень для підготовки і проведення голосування на місцевих виборах» від 18 серпня 2017 р. № 620	18.08.2017	Моніторинг за серпень
Адміністративні послуги, дозвільна система та ліцензування	Постанова Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до переліку вибухових матеріалів промислового призначення, виробництво яких підлягає ліцензуванню» від 9 серпня 2017 р. № 569	09.08.2017	Моніторинг за серпень
	Постанова Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до розмірів плати за видачу ліцензій на користування радіочастотним ресурсом України «Про розміри плати за видачу, продовження строку дії, переоформлення, видачу дублікатів ліцензій на користування радіочастотним ресурсом України» від 9 серпня 2017 р. № 200	09.08.2017	Моніторинг за серпень

2. НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ, ЯКІ НАБУЛИ ЧИННОСТІ У СЕРПНІ 2017 р.

Сфера регулювання	Назва законодавчого документу	Дата набуття чинності	№ Моніторингу
Банківська діяльність	Постанова Правління Національного банку України «Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України» від 03 серпня 2017 р. №74	04.08.2017	Моніторинг за серпень
	Постанова Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про застосування електронного підпису в банківській системі України» від 14 серпня 2017 р. №78	17.08.2017	Моніторинг за серпень
	Постанова Правління Національного банку України «Про затвердження Положення про порядок видачі небанківським фінансовим установам ліцензії на переказ коштів у національній валюті без відкриття рахунків» від 17 серпня 2017 р. №80	22.08.2017	Моніторинг за серпень

3. ПРАКТИКА ДЕРЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ В УКРАЇНІ

3.1. Державне агентство з питань електронного урядування України разом з Міністерством юстиції України запровадили низку електронних послуг з реєстрації підприємництва. Це стало черговим кроком на шляху до спрощення умов ведення бізнесу в Україні. Наразі найбільшою популярністю користується електронна послуга з відкриття ФОП. Так, за допомогою онлайн-сервісу вже відкрито 1 211 ФОП. Впровадження електронних послуг – один із пріоритетів Уряду, тому до кінця року планується запровадити ще низку онлайн-сервісів. Зокрема, реєстрація дитини та шлюбу онлайн.

З осені розпочнеться видача внутрішніх паспортів у вигляді ID-картки одразу з електронним цифровим підписом (ЕЦП), а до кінця року в Україні запрацює MobileID (ЕЦП на SIM-картці), що сприятиме забезпеченню населення надійними засобами електронної ідентифікації.

[1] З осені розпочнеться видача паспортів у вигляді ID-картки одразу з ЕЦП [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://news.dtki.ua/state/other/44727>

4. ОЦІНКА ПРОВЕДЕННЯ АРВ ПРОЕКТІВ РЕГУЛЯТОРНИХ АКТІВ

З метою оцінювання якості роботи регуляторних органів у сфері проведення АРВ проектів нормативно-правових актів, на основі методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» від 11 березня 2004 р. № 308) було розроблено методичний підхід. Оцінка відбувається за критерієм наявності якісної та кількісної складової в аналізі регуляторного впливу проектів. Згідно до пункту 10 Постанови КМУ «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» від 11 березня 2004 р. № 308, Додатків 2,3,4 до Методики (в редакції постанови КМУ від 15.03.2016 № 308), кількісна оцінка проекту передбачає аналіз витрат на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва; аналіз бюджетних витрат на адміністрування регулювання для суб'єктів великого і середнього підприємництва; аналіз М-тесту та аналіз показників результативності регуляторного акта, які встановлюються протягом різних періодів після набрання чинності актом. Таким чином, для оцінки кількісної складової можна виділити наступні складові:

1. Визначення усіх прийнятних альтернативних способів досягнення зазначених цілей
2. Визначення очікуваних результатів прийняття акта з розрахунком витрат на виконання вимог регуляторного акта для органів виконавчої влади чи органів місцевого самоврядування
3. Визначення показників результативності акта

$$K_k = K_{fk}/K_{kz}, \text{ де} \quad (1)$$

Kk - коефіцієнт повноти кількісної оцінки

Kfk - кількість фактично оцінених кількісних показників

Kkz - загальна сума кількісних показників

$$K_{kz} = K_{\text{сум}} - K_{\text{кх}}$$

Загальна сума кількісних показників може бути 23 (за умови, що проведено М-тест) або 15 (за умови, що М-тест відсутній). **Kкх** - кількість показників, розрахунок яких не передбачено методикою.

Загальна сума кількісних показників може бути 23 (за умови, що проведено М-тест) або 15 (за умови, що М-тест відсутній).

Крім того, згідно з п.11 Постанови, у разі неможливості обчислення розмірів прогнозних значень показників результативності чи іншої вигоди або витрати наводиться їх текстовий опис. Отже, за наявності лише текстового опису кількісних показників, для проведення оцінки, вони вважаються проаналізованими описовим методом та позначаються, як «О». Для оцінки співвідношення кількості показників, наведених в текстовій та числовій формах, застосовується коефіцієнт описового заміщення кількісних показників (K_o), який дорівнює:

$$K_o = K_{ko}/K_{ok}, \text{ де} \quad (2)$$

K_o - коефіцієнт описового заміщення кількісних показників

K_{ko} - кількість показників оцінених описовим способом

K_{ok} - загальна сума оцінених кількісних показників

Для оцінки якісної складової аналізу можливо виділити такі критерії як:

1. Визначення проблеми, яку передбачається розв'язати шляхом державного регулювання
2. Визначення цілей державного регулювання
3. Визначення усіх прийнятних альтернативних способів досягнення зазначених цілей
4. Опис механізму, який пропонується застосувати для розв'язання проблеми
5. Обґрунтування можливості досягнення визначених цілей у разі прийняття регуляторного акта
6. Обґрунтування запропонованого строку дії акта
7. Визначення заходів, з допомогою яких буде здійснюватися відстеження результативності акта

Відповідно до цього, ступінь повноти проведення якісного аналізу може бути оцінений за допомогою коефіцієнту повноти якісної оцінки (Кяк), який розраховується наступним чином:

$$\text{Кяк} = \text{Коя} / \text{Кяз}, \text{ де} \quad (3)$$

Кяк - коефіцієнт повноти якісної оцінки

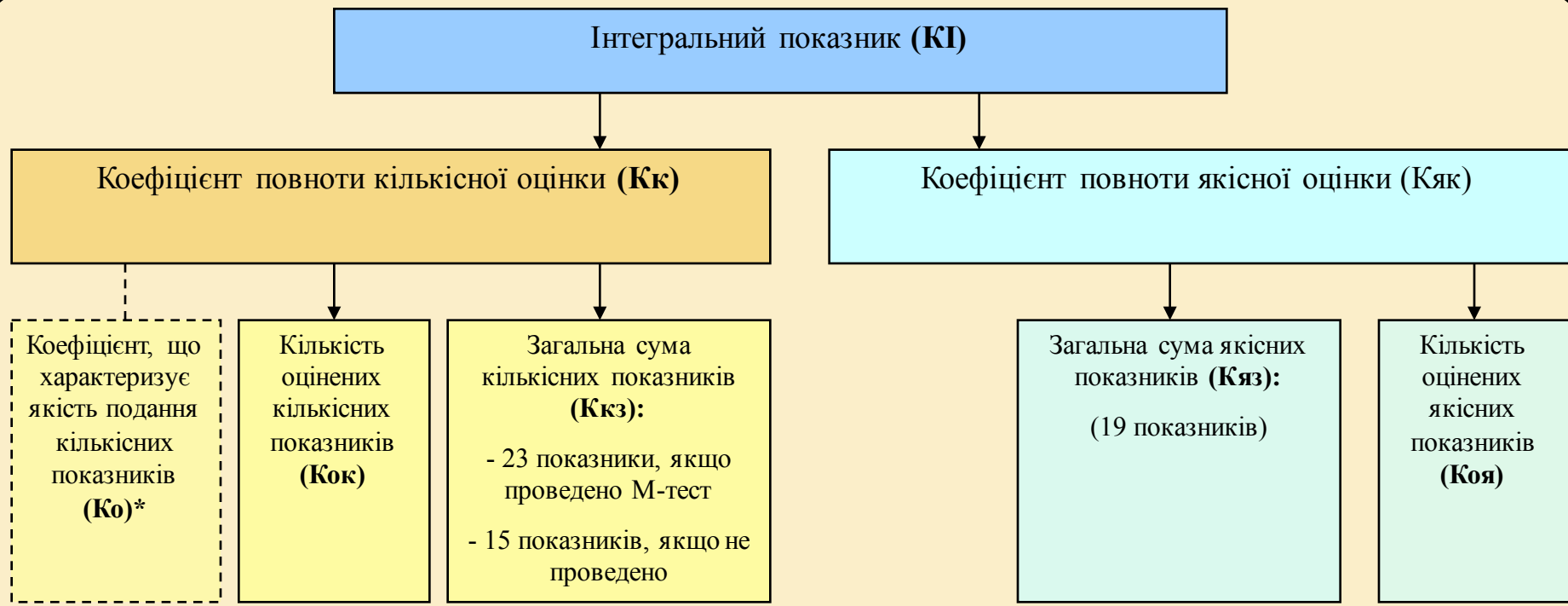
Коя - кількість оцінених якісних показників

Кяз - загальна кількість якісних показників

$$\text{Кяз} = \text{Ксум} - \text{Кях}$$

Загальна сума якісних показників (Ксум) дорівнює 19. Кях - кількість якісних показників, розрахунок яких не передбачено методикою.

Для ранжування державних органів за повнотою розробки АРВ проектів нормативно-правових актів використано інтегральний показник, який враховує кількісні та якісні коефіцієнти та містить наступні складові (рис.1).

• Коефіцієнт, що характеризує якість подання кількісних показників є складовою частиною коефіцієнту повноти кількісної оцінки, проте не використовується при розрахунку інтегрального показника.

• $KI = (Kяк + Kк) / 2$, де

Кяк - коефіцієнт повноти якісної оцінки

Кк - коефіцієнт повноти кількісної оцінки

Для проведення оцінки було введено наступні позначення: «+» - оцінка проведена; «-» - оцінка не проведена, «o» - оцінка проведена описовим способом, «x» - проведення оцінки не передбачено, «№*» - проект регуляторного акту має дерегулятивний характер.

Результати проведення оцінки АРВ проектів нормативно-правових актів за серпень 2017 р.

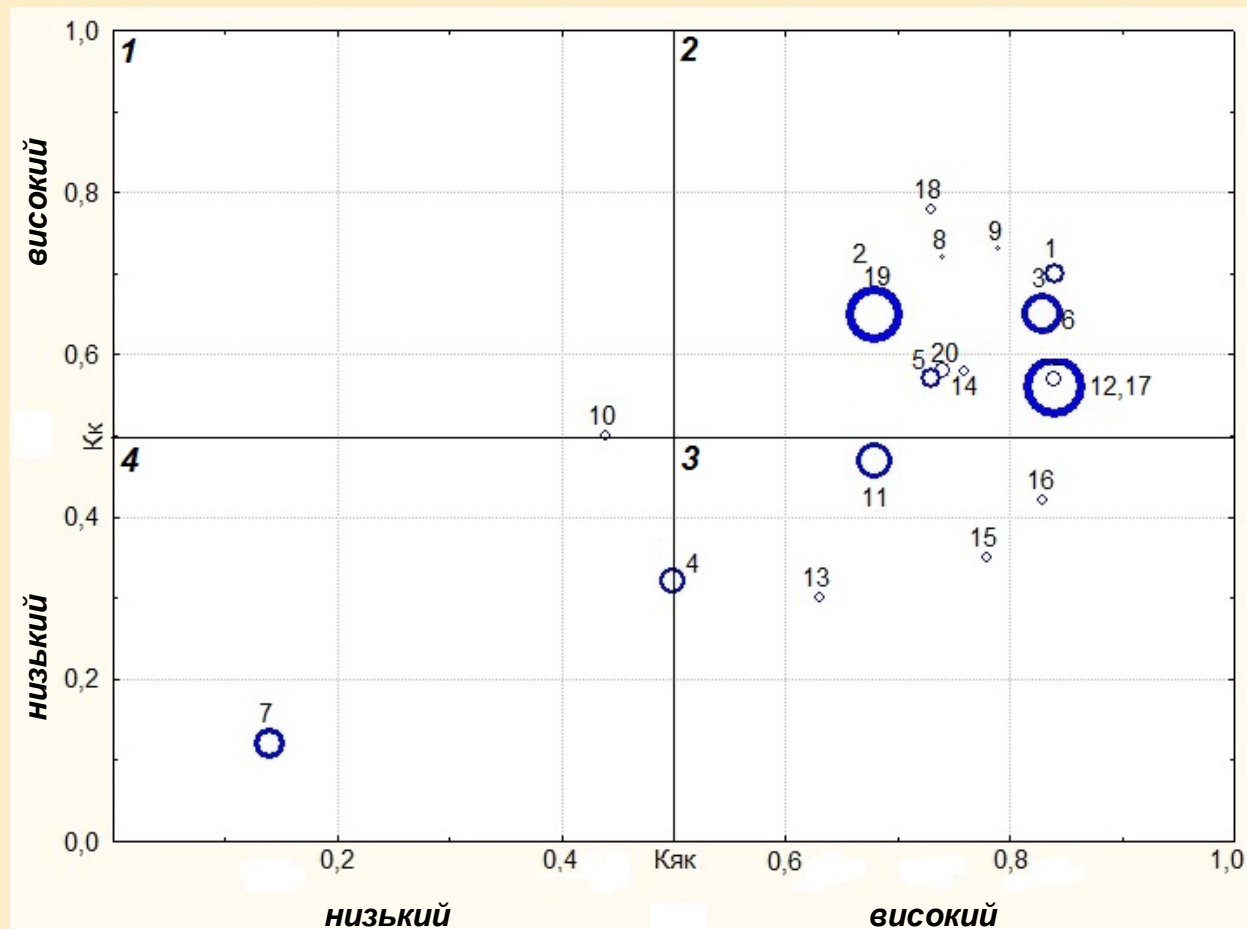
№14 23ц	Назва державного органу	Кількість проектів НПА	Кяк*	Кк	Ко	КІ	Рейтинг
Міністерства							
1	Міністерство економічного розвитку і торгівлі	4	0,84	0,7	0,31	0,77	1
2	Міністерство енергетики та вугільної промисловості	2	0,67	0,7	0,35	0,68	7
3	Міністерство регіонального розвитку та будівництва	8	0,83	0,65	0,34	0,74	4
4	Міністерство фінансів України	5 (2 АРВ відсутні)	0,5	0,32	0,12	0,41	16
5	Міністерство інфраструктури України	4	0,73	0,57	0,32	0,65	10
6	Міністерство аграрної політики	12	0,84	0,56	0,43	0,7	6
7	Міністерство соціальної політики	6 (3 АРВ відсутні)	0,14	0,12	0,05	0,13	17
8	Міністерство внутрішніх справ	1	0,74	0,72	0,18	0,73	5

*В таблицях значення Кяк, Кк і Ко наведено у вигляді середніх арифметичних по кожному центральному органу виконавчої влади (далі – ЦОВВ)

Результати проведення оцінки АРВ проектів нормативно-правових актів за серпень 2017 р.

№	Назва державного органу	Кількість проектів НПА	Кяк	Кк	Ко	КІ	Рейтинг
Служби та інспекції							
9	Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України	1	0,79	0,73	0,2	0,76	2
10	Державна служба України з надзвичайних ситуацій	2 (1 АРВ відсутній)	0,44	0,5	0,04	0,47	14
11	Державна фіскальна служба	7	0,68	0,47	0,42	0,57	12
12	Державна архівна служба	1	0,84	0,57	0,21	0,7	6
13	Державна служба України з питань геодезії та картографії	2	0,63	0,3	0,21	0,46	15
14	Державна служба з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів	2	0,76	0,58	0,19	0,67	8
15	Державна служба статистики	2	0,78	0,35	0,21	0,56	13
Фонди, комітети, комісії							
16	Пенсійний фонд	2	0,83	0,42	0,33	0,62	11
17	Антимонопольний комітет	2	0,84	0,57	0,26	0,7	6
18	Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг	2	0,73	0,78	0,17	0,75	3
19	Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг	11	0,68	0,65	0,21	0,66	9
20	Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку	3	0,74	0,58	0,37	0,66	9

Для інтерпретації отриманих даних було побудовано матрицю розподілу державних органів за коефіцієнтами повноти кількісної та якісної оцінок та кількості розроблених проектів регуляторних актів. Наведена матриця складається з 4 квадрантів. З точки зору аналізу, найкращим вважається 2 квадрант, оскільки до нього увійшли державні органи, які провели максимально повний якісний і кількісний аналіз проектів НПА. Найгіршим є 4 квадрант, в якому коефіцієнти повноти якісної та кількісної оцінки є найнижчими. 1 та 3 квадранти містять середні значення Кяк і Кк.

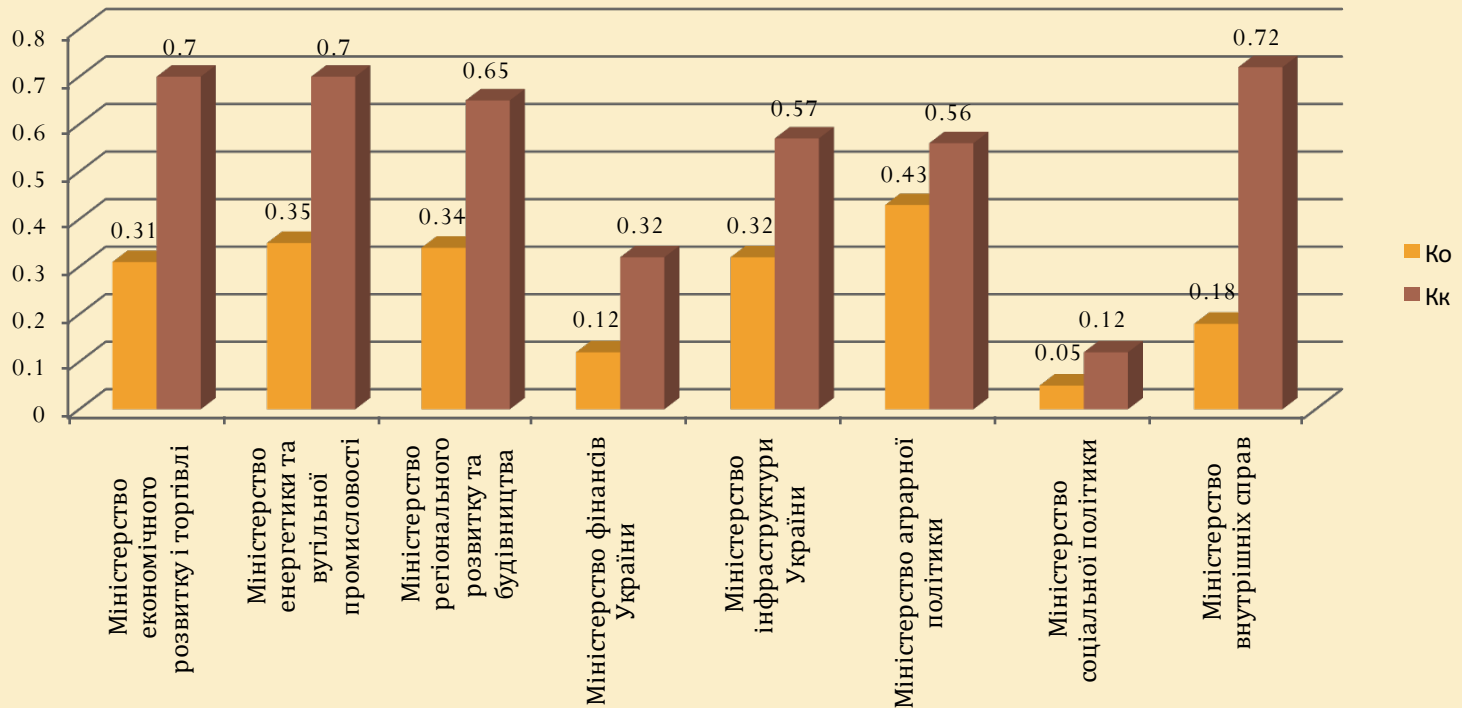

Номера державних органів на рис. відповідають порядковому номеру органу в табл. на слайдах 19,20

Згідно до матриці, майже всі ЦОВВ потрапили до 2 та 3 квадрантів, які є найкращим з точки зору аналізу, оскільки мають найбільші значення Кк та Кяк. До 4 квадранту увійшли Міністерство соціальної політики, Міністерство фінансів України, що обґрунтовано відсутністю більшості АРВ.

У серпні розроблено 61 проекти нормативно-правових актів, що на 13,2% більше, ніж у липні. Всі АРВ розроблені за новою методикою, проте до 6 проектів АРВ відсутній або з'явився на офіційних сайтах пізніше, ніж сам проект, що є порушенням норм ст. 9 Закону України № 1160 в частині обов'язковості оприлюднення проекту нормативно-правового акта разом з АРВ до нього. Крім того, спостерігається ситуація оприлюднення АРВ на сайті Державної регуляторної служби та відсутності його на офіційному сайті органу розробника.

Співвідношення коефіцієнту описового заміщення кількісних показників та коефіцієнту повноти кількісної оцінки

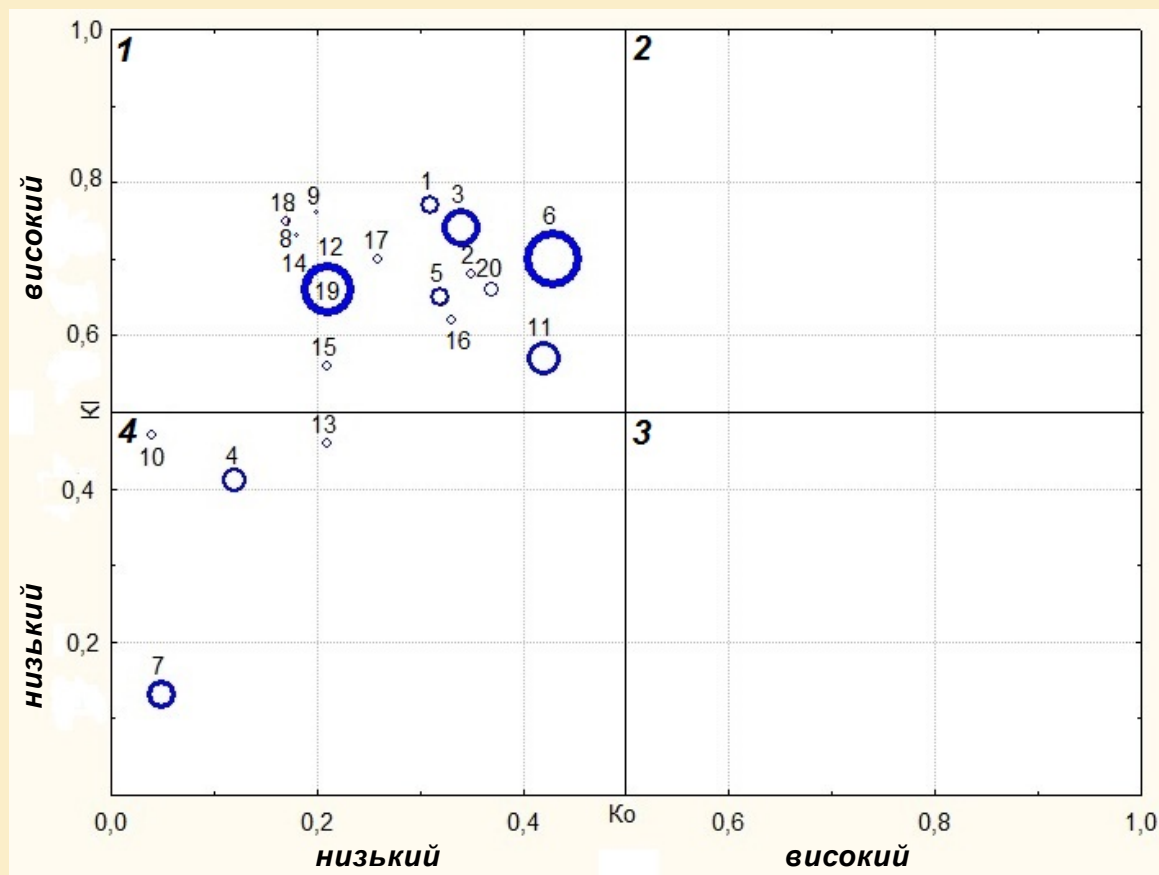

Найкращі показники коефіцієнту повноти кількісної оцінки в Міністерство економічного розвитку і торгівлі, Міністерство енергетики та вугільної промисловості, Міністерство внутрішніх справ, Міністерство регіонального розвитку та будівництва, які потрапили до групи з високим рівнем. Крім того, високі показники продемонстрували Міністерство інфраструктури України та Міністерство аграрної політики (де більшість кількісних показників також мають числові характеристики). Найгірші результати має Міністерство соціальної політики та Міністерства фінансів України, що пов'язано з відсутністю розрахунків більшості кількісних показників.

Згідно до даних таблиці (слайд 19,20), показники коефіцієнтів повноти описового заміщення кількісної оцінки в групах державних служб та інспекцій і фондів є нижче середнього, що пов'язано з наявністю числового/текстового опису частини кількісних показників. До групи з високими показниками потрапили Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг та Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України, в яких K_k дорівнюють 0,78 та 0,73 відповідно.

Для того, щоб зробити висновки про якість проведення кількісної оцінки, та визначити частку коефіцієнту описового заміщення кількісних показників в інтегральному, побудовано матрицю розподілу ЦОВВ за K_o та K_{int} . Наведена матриця складається з 4 квадрантів. З точки зору аналізу, найкращим вважається 2 квадрант, оскільки до нього увійшли державні органи, які провели максимально повний якісний і кількісний аналіз проектів НПА. Найгіршим є 4 квадрант, в якому коефіцієнти повноти якісної та кількісної оцінки є найнижчими. 1 та 3 квадранти містять середні значення $K_{як}$ і K_k .

Розподіл державних органів за значеннями інтегрального показника та коефіцієнту описового заміщення кількісних показників

Згідно з результатами побудованої матриці можна зазначити, що більшість регуляторних органів продемонстрували високі показники, KI , що свідчить про якість розроблених АРВ (тобто високі значення $K_{як}$ та $K_{к}$). Виключеннями стали Міністерство фінансів України, Міністерство соціальної політики, Державна служба України з надзвичайних ситуацій, Державна служба України з питань геодезії та картографії, де значення інтегрального показника менше 0,13, через відсутність АРВ до проектів. Показники K_o в більшості проектів, є не високими (0-0,46), що свідчить про наявність числової оцінки в більшості кількісних показників.

**Моніторинг підготовлено експертно-аналітичною групою
Науково-дослідного центру індустріальних проблем розвитку
Національної Академії Наук України
за підтримки Об'єднання промисловців і підприємців Харківської області -
регіонального відділення Всеукраїнської громадської організації «Український союз
промисловців і підприємців»**

під керівництвом:

заступника директора НДЦ ІПР з наукової роботи доктора економічних наук, професора, Заслуженого економіста України **Ю. Б. Іванова**;

у складі:

зав. сектором, старшого наукового співробітника, к.е.н., доцента **О. Ю. Іванової**;

старшого наукового співробітника, д.е.н., доцента **В. Ф. Тищенко**;

викладача кафедри оподаткування ХНЕУ ім. С. Кузнеця, к.е.н. **Ю. М. Малишко**;

аспірантів: **А. О. Удовенко, Г. С. Севостьянової**;

за участю:

виконавчого директора Об'єднання промисловців і підприємців Харківської області - регіонального відділення ВГО УСПП **Е. Є. Набоки**.